

Vegyestartalmu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Megjelen:
hetenkint egyszer, csütörtökön.

A szerkesztő lakása:
Pestvárosánál 6-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek:
Egész évre . . . . . 6 ft. | Félévre . . . . . 3 ft. | Negyed évre . . . . . 1 ft. 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadó hivatalban. Kérjük az ígatványokkal együtt legfölebb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Hirdetések díjai:
a háromhasábos pettisor első hirdetésnél 4 kr., többszöri-
nél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beíratásért 30 kr.
Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Becskerekben, hova
az előfizetési pénzek és ígatványok küldendők.

Fölhívás

az orosz invázió által földönfutókká tett törökországi lakosok segélyezésére.

Polgártársak!

Hónapok óta foly Bolgárországban a véres harc, melyet Törökország fiai küzdenek a hazájukba betört ellenséggel.

Vér és iszony jelzi az orosz sereg lépteit, s amerre megy, halál és pusztulás jár nyomában. — Orosz hadak a Dunától a Balkán déli lejtőjéig terjedő föld nagy részét bekalandozták, s amerre jártak, nincs többé élet, nincs többé ember. — A szántóföldek termése a csatamezők patkói által elgázolva, virágzó helységek földulva és lángborítva, a lakosság legyilkolva vagy elmenekülve, — egész vidékek áldozatul estek a betört ellenség pusztításainak.

Igen, polgártársak! A háborúnak nem egyedül áldozatai azon vitéz férfiak, kik fegyverrel a kézben esnek el hazájuk védelmében; hanem áldozata a szegény föld népe is: a nők, aggok és gyermekek ezrei, kik rombadöntött tűzhelyökről elüzelve, hontalanul bolyongnak hazájukban. És ha a vitéz török sereg sebesüljeinek szenvedése megérdemli a sziv nemes részvétét, kétszeresen megérdemli azt az ellenség által földönfutóvá tett földnépe: amannak a háboru szenvedésén kívül dicsőséget is hoz, ennek csak kint, isseget és nyomort.

Értesülve vagyunk, hogy Törökország déli tartományaiiban ezirvel bolyongnak ezen fölperzselt házaikból kiűzött szerencsétlenek, jobhára munkaképtelen férfiak, nők, aggok és gyermekek, nem találva földet, mely éjjelre oltalmat adjon, nem ruhát, mely tagjait befodja, nem kenyert, amely éhségüket csillapítsa. — A legnagyobb nyomor nem a csatateréken lakik, hanem a menekültek közt: ezer és ezer embertársunk küzd Törökországban az éh halállal.

Polgártársak! A gondviselés jó tennével áldotta meg Magyarországot. Mindenkinek van egy kevés fölöslege, ha pénzben nem, életben. — Juttassunk Isten adományából egy keveset azoknak, kiket Isten oly súlyosan meglátogatott.

Adakozzunk azon orosz invázió által földönfutókká tett törökországi lakosok nyomorának enyhítésére! — És minthogy ama vidékeken, hová e szerencsétlenek menekülnek, az élelmi szerek legnagyobb hiánya legnagyobb oka a nyomornak, — mert ott már pénzért sem lehet kapni kenyeret — adakozzunk ne csak pénzben, hanem természetben is.

Alig lesz, még a legszegényebb földművesek sorában is, fia Magyarországnak, ki, ha többel nem, egy-két liter búzával vagy más élelmi szerrel ne járulhatna a felebaráti szeretet e művéhez, és nem lesz senki elég köszívű arra, hogy fölöslegéből megtagadjon egy darab kenyérré válót, amelylyel tán egy embertársát mentheti meg az éhhaláltól. Ha akad Magyarországon minden falujában egy-egy emberbarát, ki polgártársai adományainak átvételére vállalkozik; ha akad minden vidéken vagy megyében egy vagy több buzgó férfiú, ki a távolabb fekvő falvak adományait egy forgalmi központra, vasuti vagy gőzhajózási állomáson összegyűjti: könnyűvé lesz téve a begyűlt adakozások elszállítása.

Akik e nemes emberbaráti célra közreműködni hajlandók, azokat ezennel felkérjük: egyrészt az adakozások gyűjtésére, másrészt a begyűlt adakozásoknak a vidék föléb pontjaira szállítására.

A gyűjtés mindenre kiterjedhet, ami az élet fenntartására szolgál, első sorban: búzára, rozsra, hüvelyes veteményekre s egyáltalán könnyen eltartható élelmi szerekre.

Az adakozások tömeges és ezáltal olcsóbb elszállítása ugy eszközölhető, ha a gyűjtők a vidék egyes föléb helyein összegyűlt adományok minőségéről alulírtak megbizottját, Sztupa György orsz. képviselő urat (lakik: Budapest, Kálvintér 1. sz.) írásbelileg értesítik, ki az adományoknak — az egyes vidék fekvése szerint — Budapestre, vagy egyenesen rendeltetési helyökre szállítása iránt intézkedni fog.

Az adományok hirlapilag nyugtáztatni fognak.

Bizunk a magyar közönség emberbaráti részvételében a háboru e szerencsétlen és ártatlan áldozatainak kimondhatatlan szenvedéséi iránt, s kérjük polgártársainkat, járuljanak adományaikkal a szegény menekültek nyomorának enyhítéséhez, kikre Oroszország irtóháboruja a legsúlyosabban nehezedik. Isten áldása lesz a felebaráti szeretet e művén s a műnek nemesszívű munkásain!

Budapest, 1877. aug. 16.

Dr. Batizfalvy Sámuel, akad. tag, fővárosi bizottsági tag, dr. Barbás József, kórházi főorvos, fővárosi biz. tag, Cabdebo István, fővárosi biz. tag, Földvári Mihály, orsz. képviselő, Forgó István, fővárosi biz. tag, Gardos Károly, f. v. biz. tag, dr. Gebhardt Lajos, kórházi igazgató, dr. Gebhardt József, ügyvéd, dr. Halász Géza, f. v. biz. tag, Helfy Ignác, orsz. képviselő, Királyi Pál, orsz. képviselő, Kovács Gyula, orsz. képviselő, Krajszik Ferencz, orsz. képviselő, Miklós Gyula orsz. képviselő, Molnár Antal orsz. képviselő, Molnár Endre kereskedő, fővárosi biz. tag, dr. Morzsányi Károly, ügyvéd, Násztli Mór, fővárosi bizottsági tag, Poor Imre, főorvos, akad. tag, Szluha Ágoston, orsz. képvis., Sztupa György, gyógyszerész, orsz. képviselő, Takács Miklós, f. v. biz. tag, Toldy István, lapszerkesztő, Toperczer János, ügyvéd, f. v. biz. tag, Török József, gyógyszerész, f. v. biz. tag, Urváry Lajos, lapszerkesztő, f. v. biz. tag, Vogel Péter, ügyvéd.

Horvát hang — ellenünk.

A králeyicizai „Primorac“ „A magyarok Horvátországról“ föliratu cikkében a magyar sajtó ellen kel ki, mely a zágrábi népgyűlés alkalmából a horvátokról mindent elmondott, a mit csak elmondhatott. A magyar lapok ezuttal sem hagytak föl azon „durva és betyár tónussal“, melyen egyáltalában a keleti eseményekről írni szoktak. Természetesen nekik nem tetszik, ha másnak velük ellenkező nézete van; de azonkívül ők a horvátokat holmi alárendelt fajnak tekintik, a mely — köszönje Istenének! — hogy a magyar uralom alatt élhet. Különbben helyesen van így, hogy a magyarok féltelenségüknek nem tudnak határt szabni: legalább tán kigyógyulnak a horvátok s belátják, mily áldozatokat hoztak a magyarokkal való szövetségnek és egyetértésnek. Különbben tudják meg a magyarok — úgymond tovább folytatva Makane lapja — hogy a horvátok ezentul nem fognak Pestről engedelmet kérni, hogy miféle politikát kövessenek, majd oly politikát folytatnak a horvátok, a milyen az érdekeiknek megfelel. — A magyarok abbéli kívánata, hogy a monarchia Törökország segítségére siessen, oly „döre és arczáltan“, melyet a horvátoknak leghatározottabban vissza kell utasítani. A magyar fenyegetődzések hidegen hagynak bennünket; minket csak a magyar kívánatok keserítenek el, s bszant azon ironia, a melylyel a magyarok autonomiánkat védik. De mivel is fenyegetődznek a pesti urak s tulajdonkép kit fenyegetnek? Jöjjenek ide, mi készek vagyunk elfogadni a tusát az összes magyar állami erővel, mely már száz helyütt is keresztül van lyukasztva, s száz helyütt is

sebbel elborítva. A saját bajaik eltávolítására is gyengék már a magyarok, s még ők merészkednek fenyegetőzni, miután a verebek sem félnek már fenyegetéseiktől. Várjatok csak ti pesti urak, lesz még majd szükségtek a horvátokra, a kiket méltatlanul és vérszom megértettetek erőszakos politikátok által! Am tudni fogják a horvátok is a kölcsönt visszadni.“ (No, no!)

Thiers a helyzetről.

A „Télégraphe“ egy dolgozótárs a napokban meglátogatta Thierst, midőn éppen indulni akart Dieppebe, s az ő szokásos fűrgésével telt meg minden előkészületet. „Meg van ön nyugodva külügyi helyzetünket illetőleg?“ kérdé rövid bevezetés után a tudósító. — „Bizonyval; a két császár találkozása Ausztria és Németország barátságát s a békés érdekek ápolását jelenti.“ — „De Oroszország?“ — „Oroszország talán nem volt eléggé elkészülve a háborura. — De kitűnő katonái vannak és segédforrásai koránt sincsenek még kimerítve. De meg kell vallani, hogy a törökök bámulatosan verekesznek. Az oroszoknak roppant veszteségeket okoztak. Ez a szép védelem ismét felemeli őket a közvélemény előtt.“ — „Nemde, igen jó, hogy mindezekkel semmi dolgunk?“ — „Bizonyosan. De továbbra is a legnagyobb óvatosságot kell szem előtt tartanunk. Állásunk már biztos, de egyuttal igen kényes. Mindenfelől a legkomolyabb ígéretek kapjuk. Tudom, hogy külföldön a baloldali politikanak ösztönén kívánják a legjobb sikert; mert Franciaország sohasem mutatkozott nemzetközi viszonyaiiban oly egyetértőnek és észélyesnek.“ — „De, fájdalom, bent.“ — „Legyen megnyugodva, számosabban, sőt sokkal számosabban fogunk belépni az új képviselőházba, s végül a választások el fognak dönteni mindent. A radikálisok nem adnak okot a panasza, s éppen Páris fog a mérséklet példájával előjárni s fel fogja világoztatni Európát elhatározásainak komolysága felől.“

Jámbor óhajok a nevelésügy érdekében.

I. Úgy látszik ma már nem szenved kétséget az, hogy lesz képezdék a vidéken is, megteszi e tekintetben a délmagyarországi tanítóegylet a kellő lépéseket.

Mennyire helyén van ez, megmutatja többek közt, a következő rövid statisztikai kimutatás is. Aradon az áll. tanítóképezdében volt a mult tanévben circa 30; a felegyházi államiiban circa 25; a szegedi püspökiben circa 30 délmagyarországi születésű tanuló. Úgy hiszem e tanulók ez összege elégséges volna a mi körünkbe felállítandó képezde fönlátására! De miután a körülmények kedvezőbbé válnak t. i. ha az alább nevezett megyék valamelyikében képezde lesz — még ennél többre is számíthatunk.

Legyen ennyi elég annak indokolására, miszerint képezdét lehet Torontál-, Temes- vagy Krassó megyében felállítani, hol eddig egy évtized óta képezde nem létezik.

Ezzel azonban nincs még segítve a bajon; abban nincs hasznunk ha állít a magas kormány a többi tanítóképezdék mintájára német ajku községek ellátására intézetet. Megtalálja az a képezdét bár hol legyen is az, ki tanító akar lenni; igen, talál, de nem olyant, mely e vidék igényei- és követelményeinek megfelelően.

Tudjuk, hogy az állam által felállított képezdék (az aradit, felegyházit és a szegedi püspököt értem többek közt) kizárólagosan a magyar kiképezetésre fekteknek sulyt; a német nyelv alig szerepel; azért talán jobb volna, ha nem is tanítanak. A magyar tanulók édes keveset sajtáitanak el, míg a német anyanyelvük elfelejtik azt a keveset is, mit magukkal hozva tudtak.

Mi ennek az eredménye? Német ajku iskola kap magyar tanító, azaz: miután talán

minden délmagyarországi a — magyar — képezdei tanfolyam elvégzése után szülei, rokonai körébe igyekszik jönni: kapunk németül nem tudó magyar tanítókat. Vagy talán szolgálat van ez által téve magyarizálni akaró törekvésünknek!? Csalódunk, ha azt hiszük.

De nehogy elejtssem a gombolyítani kezdet fonalat, visszatérek állításonra s azt mondom, hogy eme tanítók német községekben áldásosan nem működhetnek.

Ezt bátran mondhatjuk elítéletül azokra, kik a fönt említett körülmények közt jutottak délmagyarországba tanítóknak.

Eddig még csak odáig jutottam fejtegetéseimmel, miszerint nincsenek és nem is lesznek — s ha még is, nagyon kevés — valamire való német tanítóink azok közt, kik az előttem ismert tanítóképezdekből (1872/3. óta) kikerültek.

Talán még nagyobb baj az, hogy ilyen képezdekből kikerültek nagyobb része sem ilyen tanító, azaz: se magyar, se német. Miért? Mert a mai napságban a normálból, a közép-tanodák első vagy második osztályában megbukottakat is fel veszik a tanítóképezdebe. Hol és mikor sajátítják el ezek a délmagyarországi német tanulók a magyar nyelvet!? A képezdében? Ott már késő! Az 1868-ki népoktatási törvény 86. §-szent értelmű közép-tanodái osztálylyal vagy felvételi vizsgával lehet a tanítóképezdebe jutni.

E §. hangzásra szép, de hogyan való-sítják meg a tanárok?

Ezeknek előre bocsátása után az óhajom a nevelésügy előmozdítása érdekében: Állítsassék fel délmagyarországban egy magyar-német (egy két német tantárgyra szorítókozó) tannyelvű állami tanítóképezde; szüntessék meg ebben — de másutt is — a felvételi vizsga.

A bővebb miért és ez utóbbi óhajnak indokolása a jövő alkalommal kerülend szönyegre.

A vidéki hirlapirodalom.

„A szépnél szebb a jó, s a jónál jobb az igaz.“ — mondá Deak Ferencz a haza bölcső egyik nagyhatású beszédében, tehát az igaz magasabb foka a szépnél és jónál, összefoglalata a tényeknek és valóságoknak. Ezen igazat képviseli a hirlapirodalom ugy általában, mint különösen; általános képviselet alatt a napi sajtót, — különös alatt pedig a vidéki hirlapirodalmat értjük. Igen uraim! ott fenn a fővárosban, a nemzeti közvélemény magaslátán önök az általános igazat képviselik, (habár néha az igazság rovására, — mi a vidéken a különös igazságnak, a helyi viszonyoknak szerény képviselői vagyunk, önök az országos mi a megyei közvélemény.

Közvélemény? Ezzel ugy vagyunk, mint az egykori görög bölcs, ki a sokaságot akar meghatározni és a mennyiség fogalmát egységekből állítja össze, azaz azt kérdjük, hogy hányan képezik a közvéleményt, melynek képviselője mi vagyunk? A közvélemény a nagy közönség vizsgálója, a nagy közönség pedig maga a tömeg, A tömeget három csoportra osztjuk. Az egyik csoportba tartoznak azok, kik hirlapot soha sem olvasnak, a másikba, kik a hirlapírókat igazat nem adnak, az igazságot agyonhallgatják vagy eltitkolják és csak a harmadik, a legkisebb csoport az, mely az igazságot iránt lelkesül, e lelkesülésének kifejezést ad és ez a tulajdonképeni közvélemény.

Önök uraim fenn a fővárosban, önök a napisajtó vezérei, kik országos eszméket, világra szóló eseményeket hirdetnek és az általános nagy igazságoknak kimondói, önök aligha tudják, hogy mennyi bajt okoznak a vidéki hirlapirodalomnak a lokális „kicsiny“ igazságok. Ezek a helyi érdekek, e mindannyi megközelíthetlen darázsészkek, mihelyt érdekeikről van szó, a sérthetlenség jellegét öltik magukra és az általuk képzelt magasságban mintegy a közélet fellegi fölött vagy meg sem hallgatják az igazságot, vagy ha igen, sérthetlenségük tudatában nem hederítenek rá és csak nagy ritkán lesz az ige testté, valósul meg az eszme. Mi, a vidéki sajtó

képviselői elforgásoljuk eszünket, megerőltetjük minden gondolatunkat, küzdünk butasággal közönnel és sok rozslakúsággal, küzdjük az eszmék harcát a falusi érdekek ellen, hogy egy életre való gondolatot keresztül vigyünk, hogy a közérdeken javítsunk és a közjót emeljük és jutalmunk: sok kellemetlen czivódás, igen kevés elismerés és nagy pénzaldozatok.

„Ugyan édes uramöcsém — szólott a minap egy tekintélyes földbirtokos — miért ír az iparosok érdekében, ne adjunk nekik szarvakat, ugys nyakunkra nőnek.“

„De kérem szerkesztő ur, ez már mégis sok, mi huzzuk az igát, a földbirtokosok csak nevetnek, — mondá egy iparos — írjon kérem az adó és közterhek arányosításáról.“ Megirtuk lelkiismeretesen meggyőződésünk szerint mind a kettőt és jutalmunk az lón, hogy utóljára is megtámadtak, mert hát nem úgy írtuk mint akarták. Ha tanügyi viszonyainkat tárgyaljuk, vagy közgazdaságunk hiányairól szólnunk, ha megröjűk a rendőrséget, vagy közérkölciséget sértő vizsgálások megállításáról, vagy némely befolyásos egyének árnyairól beszélünk, egyaránt darázsészekbe nyulunk és szavunk csak „a legkisebb csoportnál, talál viszhangra.“

De gyáva az, ki a nehézségektől visszariad, mert mint Collins mondá: Az igazság nagy végetlen birodalom, utai tövisesek és kapui oly alacsonyok, hogy a ki belép rajtuk, megüti homlokát. A ki fél a tövises és homlokütestől, tegye le a tollat és fogjon kapát kezébe!

A gabonarosza ügyében.

Kétségkívül öröndetes feltűnést okozott, még távolabbi vidékeken is Torontalmegye zombolyvidéki gazdaközönségének a mezőgazdasági életben feltámadt tevékenysége; mivel talán ez egyedül azon megye, hol a közösen eszelekvési mánia mély szunyadásban van, — hol az egyesek az összesek hasznos intézmények megbeszélése végélt célba vehető összejövetelektől legnagyobb mértékben irtoznak.

Erre mutat legalább az, hogy mióta e vidéket ösmerem — jól lehet, hogy a mezőgazdasági üzem legapróbb részleteinek is megvan kalamitása; egyesek — összesek részéről övintézkedésekről gondoskodni még egy szót sem hallottam.

Amenyire öröndünk is tehát a megindult mozgalomnak s azt üdvözölők, nem mulasztatjuk el sajnálatunkat nyilvánítani afelett, hogy 2—3 mértföldnyi szomszédságban sem terjedt ki figyelme az értekezlet tisztelt arang-májának, midőn vidékünk nem szerencsételték az értekezlet megtartása felől értesíteni.

Igy csak hírlapokból véve tudomást a nagyfontosságú mozgalomról alkalmunk volt ennek dacára meggyőződni, hogy az értekezlet mely szakavatottsággal tárgyalta a felvetett kérdéseket, — fájdalom, hogy konstánlia kellett a rozsdá ellenállhatlanul pusztító fellépését; — meggyőződésünk szintén az, hogy sem praxis, sem theoria tiszta útmutatást nem bír szolgáltatni ezen rövid idő alatt túl mérvben elhatalmasodott gabnabetegség ellenében. — Kétszeres kíváncsiom tehát, hogy minden képesség a búza e betegsége felé irányuljon, hogy minden figyelmünk erőlködés idefordítassék, és az észrevételek s tapasztalati adatok mindenki részéről nyilvánosságra hozassanak.

Fellépési okát határozottan nem tudjuk, száraz, nedves, hideg és meleg időjárás mellett egyaránt lépett fel mindenkor más-más körülményektől jelmezve; 73-ik évben már májusban lépett fel a székes talajok gyenge növényzetét ellepve, s midőn a gyenge vetések megtisztultak a rozsdától, akkor fekélyesedtek el csak a televényes jól kultivált (alréteg porhanyított) talajok buja vetései, így hogy e vetések a gyengék mellett sokkal jobban tönkretételtek s hasznuk a gyenge vetések mellett alig jöhet értékfelvételbe.

Jelen év május elején uralgott hideg mérte az első csapást terményeinkre; tavaszi, őszi vetésünk levélhegyei vörösek száradtak voltak, s a külfelszínén itt ott apró vörös foltokkal (nem rozsdá) ellepve, később kedvező időjárás folytán mindezt kihevertek s a legjobb termést ígérték.

Junius 16-án 20%-nyi termés kevésbletre számítottam a kalászok hiányos fejlődése miatt; e napon azonban már a rozsdá első fellépését is észre lehetett venni, junius 22-én a rozsdá nagyobb mérveket öltött; — leveleken, száraz- és kalázon egyszerre mutatkozott. 24-én délután retentő zivatar itt ott jéggel, huzódott keresztül határunkon, mely a vetéseket földre terítette, megtörte legszebb fejlődési stadiumában a szárazakat, a silányabb székes talaj növényzete felegyenesedett ugyan,

de a buja a legszebb kalászu növény nem lett ép többé. 26-án, mint a gazdától hallám, hideg köd ereszkedett s hullámzatosan végig vonult a vetések felett (a német földmivelők „Wasserreif“-nek nevezték); én ezt nem vettem észre.

Ezen időn túl forró napok mellett a búzavetések lassan sárgulni kezdtek már, — de a rozsdá még mindig uralgott, sőt jobban hatalmasodott, de csak a búzán; — árpát, zabot, rozstot nem bántott, s mint billéti uradalomtól értesültem, a járó búza is ment maradt.

Vidékünkön a ködnek tulajdonítják vetésünk tönkrejutását; tartózkodom ez állításnak kerekén tagadásától, — de hitelt nem adok sokat neki, mert köd előbbi hónapokban is fordult elő, midőn a plánta zsegebb, lágyabb szervezete, — mint junius utolján, midőn a szem már erősebb keményebb; — nem szolok mindemellett határozottan, mert a ködöt mint mondam — nem figyeltem meg, s így határsáról sincs ösmeretem, annál inkább mivel gazdaságunkban különben jól állottak a vetések egyedül a dult búza volt rozsz.

Részünkről a termés apadását első sorban a rozsdának tulajdonítjuk, mely mint elődsi növény a búza nedvdús részeibe fészkelet magát, annak tápnedv szivó edényeiből a tápnedvet magához veszi önmaga fejlesztésére a búza rovására. — Szerencse, hogy oly későn ütött be a rozsdá, midőn a száraz megkeményedtek, midőn a nedvkeringés nem volt alkalmas és oly élénk a gombacsirák tovább fejlesztésére.

A 24-iki zivatar ártott nálunk legtöbbet, mert a buja növényzet földre tiporva az utána következett hőség által fővesnek lett kitéve. Alólról a föld gözzé vált nedvessége — a likkasztó hőség felülről — csoda, hogy teljesen tönkre nem tett mindent.

Az ily dült vetéseken a rozsdá sokkal nagyobb mértékben lépett fel, a kalászok nagyrészt üresen maradtak, a levelek, száraz fél rothadt állapotban soha sem sárgultak meg.

Ami gazdaságunkban egyedül a megdülés (65% dult volt) okozott kárt a rozsdá kisebb mértékben, csak a szemek silányabb qualificatióját okozta itt ott; — láttam azonban nedves vizenyős környezetű földek vetéseit, hol a rozsdá egész dühhelt pusztított, s dacára hogy a vetések nem voltak duvva igen rozstermést arattak; — itt tehát tisztán a rozsdá nagymérvű fellépésének tulajdonítjuk a rozstermést.

A gabonaroszdáról különben nem sokat tudunk még, csak annyit, hogy elődsigomba, csirmagvai a búza nedvdúsabb részeire ülnek először, és a búza szárában levő nedvekből táplalkozik és igen gyorsan szaporodik. — Mentől silányabb a vetés, kevesebb nedvet talál benne a gomba, nem tenyészik oly kövéren nem is tesz oly nagy kárt benne, mint a buja növényzetben, hol dús tápnedvre talván dusan táplálja magát jobban szaporodik — jobban kiszívja a növényt, s jobban tönkre is teszi.

A legtöbb gazdának a legkülönfélébb fogalma van a gabnaroszdáról; mindenféle álokoskodásra támaszkodva, egy csepp hitelt sem kívánnak adni a tudomány vizsgálódásainak; — így hallottam a vasrozsdával azonosnak tartani, sőt az elegyülésre visszavezetni, fejlődési okát stb.; — ily absurd fogalmakkal természetesen a tudomány soha sem fog mérközhetni. — A rozsdá egy elődsigomba csirmagvai ülnek búzára — hogy ezek honnan jönnek, nem tudjuk, — itt fejlenek tenyésznek addig, míg alkalmas tápra találnak, azután elhalnak új csirmagvakat hátra hagyván.

Ha vissza emlékezünk az állatvilág, ehhez paralizálható — betegségeire — feltehetjük, hogy talán a légjárat hozta magával a búza e ragályos betegségeit, — hogy ez talán egy cosmospharicus képződmény a természetben.

A nagy-szent-miklósi uradalom igazgatója is ily forma nézetet vall, s tőle hallottam régi tapasztalataiból merítve azon észrevételt, hogy mióta vidékünk időjárása kizökkent sarkából, sokkal több kalamitással kell a vegetatióknak és gazdának küzdeni; ő nem emlékezett régebbi időkben esőre a búza érési szemfejlődési ideje alatt — ekkor legérzékenyebb a plánta — s utóbbi években kiki tudja, hogy soha sem hiányzott néhány hirtelen eső megelőző, és azt követő roppant forráság kíséretében, — az ily varicos hirtelen esős napos idő pedig legártalmasabb nemcsak búza valamennyi növényzetnek. — A szabálytalan csapadék az aránytalan hőség — mindenféle kigöngyölést a testek vegyi proceszusát elősegítő, — a földben levő anyagokba eteriak tengési folyamatát hozza létre; s a lég, a föld, a víz telve van ilyenkor mindenféle mizereakkal.

Különbön fáradszatlan kutatás kísérlettevés

a nyert tapasztalatok összegezése eszme-cserék stb., ha rövid időn nem is vezet célhoz, de jó szolgálatot tesz az utóknak s talán helyes utbaigazítást is szolgáltat. — Hol tételtek eddigelő tüzetes kísérletek a talaj, légjárat, csapadék mag csiraképeség; a gomba tenyésztési természete — mily kedvező vagy kedvezőtlen fejlődési feltételeire nézve stb.? semmi biztos adatunk sincsen — nem is lehet, mert nem jártunk utána.

Ajánljuk a praxis mint theoria híveinek egyaránt ez érdemben a legbüzdőbb kutatást, — mivel mutatkozna tünetek már is mik biztosabb övintézkedésre vezethetnek.

A hanyag földmivelést említjük fel első sorban mint kedvező feltételt a rozsdá és minden ily ragályos elődsi betegség fejlődéséül.

A hanyag földmivelés csak gyom, gaz s mindenféle burjánok készíti el fészket — s mellette a nemesebb növényzet nagyobb fejlettségének megkivántató kulturában nem részesülvén, elgyengül, elcsenevészedik s a salak által elnyomatik.

Ennélfogva nem is pártolom, — s az ügy érdekében károsnak tartom a kormányt a rozsdától pusztított vetésekre vonatkozó adóelengedéssel károsítani, mert ösmerve népünk hanyag, önféjű s előre vergődni cseppet sem hajlandó természetét, ezen kedvezmény fejében semmit sem fogna tenni saját szorgalmából öngyűkezetéből, hanem mindenkor hiszen, „a kormány majd segít.“ félével vizsgálja majd magát.

Az aitamnak jól lehet örök élete van — de ha a polgárok önmagukban nem gazdagítják az államot, ha a kormánytól várna subventiót, midőn a kormány ölöök conveniálja jövedelmét — világos, hogy nem foghat az államélet régi viszonyában maradni, hanem a természet örök előrehaladásával sodortatva új életerős polgároknak fog helyet adni, kik munkásság, szorgalom és tudományval, — vagyont, boldogságot és hatalmat biztosítanak az államéletnek.

A kultúra biztosít már csak számunkra jövőt mindennemű újabb és újabb invasiók ellen, a kulturát meghonosítani önkaratunktól erélyünkől függ, s így önmagunkban keresve hibánkat, — önmagunkban keressük a javítási módozatokat is. — Az értelmes gazdálkodás az okszerű földmivelés hatalmas kordon a politikai s közgazdasági kalamitások ellen; — a föld kellő munkálása aránylagos használat a jövedelem észszerű alkalmazása mellett lehet, csak tökesitenünk és erős állást biztosítunk a közéletben.

Az utóbbi években alig felelt meg a termés várokozásunknak más és más elemi csapásokkal küzdötték a termelők, s akik az okszerűség elveihez alkalmazkodtak — nem kimélték szorgalmat, — kétségtelen jó eredményt értek el, — mezőgazdaságunkat nedvesség szárazság ellen nem lehet-e megvédeni? — Nézzük a külföldieket, kik csatornákat megnyitják a feles viz levezetésére, megnyitják azokat a szomjuhozó növényzet öntözésére. — Így lehet a kulturával segíteni mindennemű veszély ellen a rozsdá az üszög ellen is.

A nagy-szent-miklósi földmives-iskola büszkén mutathat az okszerű elvek hasznos alkalmazására, midőn gazdaságának természeti eredménye 1/4-el szarmalya túl a vidék természeti átlagát minden éven át.

Mig szomszédaink 14—18 mérő repcét arattak, mi huszonötöt vettünk holdanként; — rozsdá bántotta a mi vetéseinket, ugyanazon időjárásnak volt ez is kitéve, mint a határ bármelyike; s mig másutt 12—17 mérő aratott, egy hold 21³/₄ mérőt fizetett nálunk gaz, gyommentes, első osztályú búzát. (Birtokunk egy tagban állva, 4-es forgóban miveltek minden 4 évben, meg lesz az egész trágyázva, a talaj egy része alréteg törővel porhanyitva.)

Felhoztuk ez adatokat azért, mert világos például mutatjuk be, hogy lehet az okszerű gazdálkodás által emelni termésünk átlagát, s hogy kishitűség mindazoktól nem tenni érdemben annyit mennyit az megkíván.

Természetes, hogy kisebbedik évente a termés Bánát nem rég híres talaján ily rendszertelen gazdálkodás mellett; hogy is lehetne lsten áldása rajtuk, midőn a községek határai rendezetlenek, tagosítatlanok; bárhol tekintünk szét az a sok pusztatér, mind öles bojtortjánt terem — még az utak legelők sincsenek sehol; beülteve fákkal; — hol trágyazzák földeiket rendszeren a földmivelők; — hol alkalmazzák a növények váltó vetését; nem lehetne hivatkoznom egy községre sem.

Nem csoda, ily nyomorult gazdálkodási üzemmodd mellett a sok malaria minden évben szaporodik; — a föld zsarolva, nem csoda,

hogy természetben folyton csökken s mindenféle betegségekre hajlammal bír.

Ha egyszer a föld kiadta erejét, megtagadja szolgálatát urának s szegénységet hoz tüzhelyére; ha nincs termésünk, nincs pénzünk, nem fizethetjük az államnak igazságos tartozásunkat, adónkat, nem felelhetünk meg család életünk szükségleteinek, nem vásárolunk semmit, — nyomást gyakorolunk, az ipar és kereskedelemre, ez a forgalom pangását szüli ismét, — s ha még ehhez kölkekezési mánia, a modern luxus utánázása járul, mely erőnkelt tulszárnyalná — természetesen az egyesek mint az összesnek elszegényedése fog bekövetkezni.

Ezért ismétlem, hogy minden szükségleteink orvoslása az okszerű mezőgazdaszat üzésében rejlik; rendezzük határainkat, trágyazzuk földeinket, ültessük fákkal be minden üres területünket, váltssuk növényeinket a kiváncsalom szerint, termeljünk több takarmányt, hogy földünket jobban kímélve, erősebb állatokat tartssunk a föld jobb megmunkálására; gyomláljuk, ápoljuk vetéseinket — ne hódoljunk háztartásunkban a nagyuri kölkekezésnek és nem fogunk reá szorulni, hogy szegény állam háztartásunkat ismét terheljük a rozsdá vetések adóelengedésével.

Aki mindezt nem bírja vagy nem akarja keresztül vinni határában, gazdaságában, háztartásában — az pusztuljon és veszzen el mint nyomorult elődsigomba, és engedjen helyet más egészséges népnek, mely reggeli estéli imájában munkásság- és szorgalomhoz kérerőt és kitarást.

Gömör-Szuhafői Bartók Béla,
a n.-szent-miklósi földmives-iskola tanára.

HETI SZEMLE.

A háború színhelyéről. A plevna események után a fegyvernagyvadás a kényszerűség parancsára minden megegyezés nélkül bekövetkezett az orosz táborban, és még most is tart a bolgár csatáren, hol az utóbbi napokban nagy felhúszakadások és vízarádások is növelték az oroszok zavarát. — A hódító hadjárat abbahagyta azon tervét, hogy a Balkánon túl is működjék, mielőtt Bolgárország nagyrészt meghódította volna. Az első feladat most a törökök plevna hadállásának megtörése. Nikolaj nagyherceg azt mondata, hogy Plevnának el kell esnie; ő maga fog vezényelni. De elővigyázat kedvéért két hidat vernek a Dunán, azon esetre, ha netán egy újabb katasztrófa szükségessé tenné a visszavonulást. — A balkáni kísérlet nem annyira hadjáratnak, mint inkább politikai sakk-húzásnak tűnik föl, mely azonban rozslut ütött ki. Azt hitték az oroszok, hogyha túl mennek a Balkánon, a Konstantinápolyt így fenyegető veszély közeledteté a porta kétségbeesik, megadja magát s rááll akármiféle bekefelletelekre. — De ez nem úgy tört ki, mint ki volt számítva és most már az orosz talán a szövetséget sem vetné meg, és talán ki is sikerül Németországgal, mert mind mondják, az öreg Vilmos császár a plevna orosz vereség hírére — riva fakadt. — Németországnak a keleti kérdéssel szemben való magatartására és monarchiánkra vonatkozólag, figyelmet érdemlő az, amit Berlinből a Havas-féle ügynökség közöl. — Németországban — ugymond a nevezett ügynökség — általában kevés a rokonszeny Oroszország iránt. De a mostani súlyos körülmények közt félreteklik a fajbéli ellenszenvet, s az oroszok válságos helyzete megdöbbenést keltett. Nem szeretnek, ha e helyzet, mely ha tovább is eltart, nagy előnyököt hoz Ausztriára, valamely katasztrófával végződne a császár seregére nézve. A berlini politikuskok jól tudják, s a közönség mintegy ösztönöserűleg érzi, hogy a törökök végleges diadala annyira hasznára válnék Magyarországnak, amely nyugtalanító lehetne — a német egységre. Berlinben a legnagyobb erőfeszítéseket teszik, hogy Ausztriával földasság az intervenció tervét, még akkor is, ha az oroszok szerb területre nyomulnak, vagy ha Szerbia akcióba lép. — Nem alusznak tehát a németek sem, hanem alattomban szeretnék annak a hadseregnek a győzelmét, amely a vérengzéseket és gyalázatosságokat még most is Európa tudtával hajmeresztő módon kiméltetlennül folytatja. — E vérengzésekről Jeni-Zágrából a lapudósítók legközelebb így irnak: A barbár ellenség, a muszka, teljesen visszavonult ezen vidékről s kegyetlenségének, embertelen gonoszságának oly borzasztó jeleit hagyta hátra, hogy azok leírását még megkísérteni sem lehet.

Oroszország. A „Politische Correspondenz“-nek írják augusztus 15-ről Pétervárról: A plevna kettős vereség által, a nemzetőr-ségek és a hadsereg többi jelentékeny részének behívása által, és a közelben támadt zavarok által előidézett nyomott hangulat lassanként ismét szünőfélben van. Irányadó helyen minden intézkedést megtettek, hogy a zavarokat paralizálják vagy legalább meggyöngyítsék. — De a zavar csakugyan jelentékeny is. A nyilvános életnek egyetlen ágát sem hagyta érintetlenül; mindenütt a munkás kéz hiánya és a mostani pótlék használhatatlansága miatt panaszkodnak. A vasutak, melyek személyzetüknek ezreit veszítették el; a posta és táviráshivatalok továbbá a részvénytársula-

tok, melyek alkalmazottainak nagy részét nélkülözik; a gyártelepek, melyek munkások nélkül maradtak; a lovasutak, melyeknek személyzete és állományai megfogyott; ezek mind nehéz helyzetbe jutottak, melyet csak a földmívelők szükségére mul fölül. Ez évben termés gazdag volt, a gabona minősége kitűnő, de az érett kalászatok nem lehet be-takarítani, s a munkások hiánya miatt egy része a mezőn hever. Az ország belsejében az a szokás, hogy a munkások a termésnek egyharmadrészt kapják. De azért a földműves mégis szívesen szolgáltatta be az összeírás alkalmával reá kiszabott löcontingenst, és épen a vidéken fordul elő gyakran az az eset, hogy a nemzetőrök önkényt jelentkeznek a szolgálatra, dacára, hogy még nem is került rájuk a sor. — A behívott 185,000 főnyi nemzet-őrösből pótzászlóaljakat fognak alakítani, és pedig a most már hadilábra helyezett csapa-tok részére. De míg azok begyakoroltnak, két-három hónap is eltelik. A harczenes álló gyaloghadosztályok és lövészdandárok mind-egyikének meg vannak pótzászlóaljai. — Az elsőosztályú nemzetőrség száma 1.225,000 fő-re rug. Az 1874-ik évben (az új védelmi tör-vény 1874. január 1-én lépett életbe), körül-belül 700,000-en huztak sorsot; ezek közül 148,500 besoroztatott és 441,000 a nemzet-őröskébe tétetett át. 1875-ben 691,500 került sorozás alá; közülük 180,000 lett rendes ka-tona és 424,000 nemzetőr. 1876-ban 677,500 ember huzott sorsot, ezek közül 192,500 em-bert újonczoztak és 350,000 embert soroztak be a nemzetőrségbe.

Szerbia. A szerb miniszterelnöki válto-zás harcias jelentőségét Andrassy gróf fel-hivatalos közlönyei is beismérik. A „Pol. C.” szerint a lekötött Stevca miniszterelnök ha-tározottan ellene volt Szerbia actióba lépésé-nek. Mig Riscicnek háborút akar a porta ellen. Riscicnek sikerült Grucicot is a maga pár-tjára nyerni s ekként megbuktatni Stevcát. — A bécsi „Fremdenblatt” szintén bevallja, hogy Riscic a harc embere. Szerbia most már erélyesebben s gyorsabban fog készülni a há-borura. Oroszországnak már megküldte a sub-sidiúmot Szerbiának.

HIRHARANG.

* Ünnepély. Ő Felsőke királyunk magas születésnapját teljes fényvel ünnepelte meg városunk. Az ünnepély elő estjén a főter fényszenek ki volt világítva, hol is a helybeli ze-nekar játszott. Másnap reggel a megyei tisz-tikar ő méltósága a főispán és alispán veze-tése alatt teljes díszben jelent meg a temp-lomban, a törvényszéket annak derek elnöke a tiszti kart az ezredes a honvédek pedig azok őrnagya, s a városi hatóságot pedig pol-garmesterünk vezette. A mise után az összes tiszviselők főispán úr ő méltóságánál tiszlet-kelek felkérve ő méltóságát, hogy e nagy napon hódolatukat a legmagasabb trón szá-moianál tolmácsolni a miniszterelnökség ut-ján méltóztatassék.

* Időjárás. Már néhány hét óta oly tikkszerű meleg van, hogy a növényzet egé-szen elcsúszott, de kiváltképen a kukoriczát tette a hőszék tönkre, miután ez már régen esőt nem kapott, annyira elszáradt hogy az idén termést hozni bajosan fog.

* A termés ára. A búza árát ez idén is, épen úgy mint a múlt években a főváros-ban megtartott országos gabnavásár egészen lenyomta. Nagybirtokosaink az eladástól tar-tózkodnak a betivásári piaczon csak a föld-mívelők hordanak terményeket eladás végett, azok is azért teszik, mert esedékes adójuk befizetésére erősen szorítottatnak.

* Csekély vizállás. A Béga-csatorna vize annyira csekély, hogy a terményeket szállító hajók közlekedése e miatt egészen fenakadt. Szomorú állapot biz ez, hogy sem nyáron, sem télen nincs biztos közlekedési vonalunk.

* A pápa emlékiratai. A párisi „Figaró” hire szerint, a pápa Draseiani nevű tudós jezsuitával már negyven év óta dolgozik em-lekiratai, melyek azonban csak tíz évvel ha-lála után bocsáttatnak közre. Ez emlékiratok IX. Pius nagyrédekü levelezéseit is tartalma-zandják.

* Sue Jenöröl, a hírneves francia re-gényíróról, érdekes feljegyzéseket olvassunk egy párisi lapban. E szerint Sue-nek szokása volt regényeit — melyek a „Constitutionnel”-ben jelentek meg először — nem összefüggő egészen, hanem tárczáként írni. Minden reg-gel bizonyos számú sort ír össze s azokivül egész napon át egy betűvel sem folytatta mun-káját. E modor dacára sohasem tévesztette el műve tartalmát vagy alakját. Volt ugyanis egy könyvecskéje, melybe futólag bármely érteke-síthető gondolatát följegyezte úgy, hogy más-nap reggel ismét a dologhoz ülve elég utasi-tással bírt, mely szerint tárczáját folytatta. Egy ízben azonban elvesztette a becses jegyző-könyvet, és minden keresés sikertelennek mu-tatkozott s a költő már kétségbeesett, mikor egyszerre egy ismeretlen egy csomagot hozott neki, melyben a könyvecskét s a következő levelet találta: „Drága mester! Könyvecskéjét elloptam. Legottan fölismertem abból, hogy ezen lópás ama nagy élvezettől fosztana meg, melyet reggelként a „Constitutionnel” sze-rez nekem, midőn „A bolygó zsidó” című szép regényét olvasom, mely velem együtt társaimat oly annyira gyönyörködteti. Azért sietek is tulajdonát visszaszolgáltatni. Bocsá-natot kérve e balfogásért maradtam legőszin-tebb bámulója... Fúrgekező.” E levél igen

hízogó lehetett Sue Jenöre nézve, ki tapasz-talhatta, hogy a társadalom minden rétegében vannak olvasói s tisztelői. Hanem azért mégis boszankodott.

* Patkány-invázió Párisban. Páris-ból írják, hogy valóságos patkány-invázió lepte meg a francia fővárost, melynek lakóit nem hagyják nyugodni e csuf állatok. Így például a Hôtel Dieuben éjenként alig lehet maradni s annyira megtöltöttek az éhes bestiák minden zugot, hogy a földszintet rendszeren kiürítik éjjelre. A parisiak a hatóságokhoz készülnek fordulni e baj kiirtására. Ugy látszik ez boszu kíván lenni a patkányok részéről azon atrocitásokért, melyeket elődeik a porosz ostrom ideje alatt fajtalmasan tapasztalni kényszerültek.

* Egy görög hercegnő, mint muszka kém Konstantinápolyban. A konstantinápolyi török rendőrség házmotózt vitt végbe Aristarchi Eurydice hercegnőnél, ki-nél több compromittált iratot talált, melyek azt tanúsítják, hogy a hercegnő a muszka-kának kémzolgálatokat tett. Ennélfogva a török kormány a hercegnőnek tartózkodási helyül Csesme városát, vagy Ohos szigetét jelölte ki, de a saját kérésére mégis meg-engedték neki, hogy Görögországba költöz-zék. — A török kormány a mellett még utiköltséget is bocsátott a hercegnő rendeli-kezésére. Elutazása előtt megakarta látogatni fivét, Marco pasát, ki Abdul Aziz első házi orvosa volt, de ez nem fogadta el őt. Még a többi rokonai sem fogadták a hercegnő látoga-tását. A hercegnőnél talált iratok követ-keztében az alsóbb osztályokhoz tartozó szá-mos bolgár fogatott el, kik a megállapított, de fölfedezett terv szerint egy adott pillanatban nagy zenebonát, gyújtogatásokat és mézár-lásokat vittek volna végbe Konstantinápolyban.

* Papir mint építő anyag. Ameriká-ban Wisconsinban egy gyár létezik, hol napon-ként 16 tonna építő-papír készül. Mar 1857-ben kezdtek meg a papírnak építési czelokra való gyártását és a felfedezett gyártmányai oktatlarna szabadalmat szereztek maguknak. Az építő-papír erős és kemény tablapapírból áll, mely 12—50 kilo súlyu hengerekbe gyön-gyoltatik és rendszeren 84 centiméter széles. A gyártásnál az építő-papír több száz tonna súlyománknak tétetik ki, mely a rostszálakat szilárd állományra nyomja össze és így tel-jesen légment iverk állítatnak elő. Miután a papír rozsz hővezető, úgy a hideg mint a melegnek ellenáll, tehát az épület, mely belőle készül, télen meleget tart és nyáron hűvös.

* Óriási perköltések. A Tichborne-féle világszerte nagy feltűnést keltett per öz-szeg költségei 1,501,871 frankra rugtak. Ez összegből az ügyvédek tiszteletdíja 591,861 frankot, a tanúdíjak 357,807 frankot, az esküdtéké 84,500, s végre a gyorsíróké 80,837 frankot tett ki. A különböző okiratok nyom-tatási költségei pedig 256,706 frankba ke-rültek.

* Oláh virtus. Az „Ellenőr” galaczi levelezője a következő épületes oláh disznó-ságról tudósít: Egy török katona holttestét hozták a hullámok ma délután Braila felől városunk alá, melylyel a románok, humanitási és keresztényi érzelmeiktől áthatva, következé-zőleg bántak el. Nehány román polgár (ha nem családunk, halaszok) ugyanis észrevevén, hogy a hullámok majdnem a Duna közepén egy hullát visznek a torkolat felé, a folyást készletben tartott sájkakon csakhamar utána erednek, s egy rövid felőrái üldözés után sikerült is kifogniuk a magát védelmezni nem tudó holttestet. — Ennek megtörténével rop-pant ordítások között s valódi diadalérzettel szállták a hullát a halászkikötőbe, hol az egybegyűlt csöcselék egetverő „hurrah”-jai által fogadtatva, azt a török vért szomjazó hősök lábai elé lökték. — Az ellenségés hul-lát, mely — a még rajta levő öltöny fosz-lányok után itélve — életében török katona lehetett, valódi örjögéssel ejté hatalmába a söpredék; s meglevén arról győződve, hogy az most éppenséggel nem veszélyes, sőt még csak nem is harap, pártját riktó hősieségé-ben össze-visszarugdosta és köpdöste, s ami több, még a rajta levő néhány foszlánydarab-tól is véggé megfosztotta; mert hiszen az még halála után is csak barbár török maradt.

* A Romániába átszökött ifjak — miként a „Kelet” írja — belátván, hogy ott sem mind arany az, a mi fénylik, kezdenek visszazálogozni, a visszatértek között van egyik megyei írós is, a ki saját kárán fogja immár megtanulhatni, miután hivatalából tö-kéletesen elbocsáztatott, hogy jobb a bizonyos barna kenyér a reménybeli fehér czipónál. E kis kéjkirándulás hasznukra lehet az ither maradtaknak, eleven színekkel fogván amazok elbeszélni: hány hét a világ oda át a hava-sokon s milyen idylli az a kancsuka!

* Miért halnak meg az izraeliták? Hiába, pusztul, romlik a világ; az ősi erköl-csök veszendőben. Nyitran a napokban éveken át tartó betegség után elhunyt Czilcz M. városi polgár. Temetésekor Deutsch rabbi úr intő példálul említé föl gyászbeszédében, hogy az izraeliták csak azért halnak oly nagy számban, mert elég istentelenekek és szombaton is csak úgy szivaroznak és kártyáznak, mint bármikor. Tessék hát erről a bünös mulatságról lemondani, mert jön a nagy pusztulás!

* A század kutyája. A Budapesteni állomásozó egyik gyalogezrednek meghalt egy kapitánya. Hagyatékában többi közt egy kutya is marad, melynek ezután a század viselte gondját csupa kegyelemből. A kis kutya a századot hűségesen elkísérte mindenhol, amit néha-néha rozsz szemmel néztek a legények.

Néhány nap előtt egy türelmét veszített káplár boszujában beledobta a Dunába. Azt hitte, így örökre megszabadulnak tőle, hanem kifogott rajtuk a kis kutya, kiüszott a Dunából, s mi-dőn a század visszatért a kaszárnyába, barát-ságos csalókkal üdvözölte — még a kegyetlen káplárt is.

* A sajtóhibákról. A sajtóhiba — taraczbuzája a szedőnek, melyet habár írt, hiába gyomlat, jut is, marad is belőle quan-tum satis. A legelső könyv is, mely a Gut-tenbergtől különvált Faust és Schöffler mainzi műhelyben még 1457-ben nyomtatott; már cizme legelső betűjében hibás, Spalmorum Codexnek (szótlarok könyve) nyomtatván, té-vedésből Psalmorum Codex helyett. Az ily-féle sajtóhiba még az ártatlanabbak közül való. De azért mar az e fajta is egész csomó emberben kavargja föl az epét. Elképzelhetjük, hogyan boszankodhatott az egész érdekelt átmadia, mikor egy, 1872-ki naptárban (Neuer máhr.-schles. Wanderer, Brünn) a Gergely-féle kalendárium fönnállása óta bizonyára első ízben, hamvazo szerdát csütörtöki napra szed-tek. Ha tekintetbe vesszük, hogy Campbell Essay on Miracles (értekezés a csodákról) című híres könyve, a sajtó alól Essay on Mangies (a ruhamángorlóról) czég alatt került ki; midőn azt olvassuk, hogy „epés phanta-siánk szerint... valamikézt szájába ragunk,” épen helyes; — vagy mikor a lónemesítésről így nyilatkozik az író: „trotz der Betriebsam-keit, mit der man die Veredlung der Raizen zu bewirken sucht”, s „rácokról szól, Raçen (fajók) helyett: valóban azt kell tartanunk az így működő nyomdák hivatásául, hogy akarat-lanul is kitűnő anyagot szolgáltatassanak az elczlapok számára. Onálló kötetet írhatnak a „kihagyás” számtalan szeleburdiságáról. Ez a könyvnyomdászok legfélelmezbő démona. Oly-kor csak egy „nem” vagy „ne” szócska ki-hagyása, mily képtelenségeket mondat a szer-zőkkel, mutatja ez a szemelvény: „a szelidség még azokban lehetők fel, kik valamely embertársukat megölték.” Sőt Deak Ferencz egyik beszédében azt a jó tanácsot nyerjük, hogy ne tegyünk oly intézkedéseket, melyek az in-dulatokat fölzigatják, minden czél és haszon nélkül. Mindennél keményebb, ami Döbrenteivel történt. Döbrentei Gábor kérelhelten ellensége lévén a sajtóhibáknak, mindig azon vitakozott, hogy az elkerülhető. Egy ily vitázás alkalmával gróf Széchenyi Istvánnal fogadott 100 ezret forintba, hogy néhány nap múlva meg-jelenendő, angolból fordított, önmaga által 3—4-szer gondosan átnezett művében még csak árnyéka sem lesz az ő ellenségének. Kész a munka, s Döbrentei viszi a nemzeti kaszinóba, hol a fogadás történt. Még le sem ült, már is szeme elé tartja ellenfele a köny-vet, s mutat egy rémséges bourdont a leg-első lapon, a czim harmadik sorában; az öreg úr oda tekint, s elképedve látja, hogy a művet „ordította Döbrentei!” — Pedig az öreg urnak mégis igaz volt, mert mikor ő ezt átnezte, jól volt szedve, hanem nyomás közben a fes-tékelőhenger kidobta az „F” betűt helyéről, s így lett fordításból „ordítás.”

* A journalistika kényszerű munkája cím alatt egy francia író a következő ér-dekes adatokat állította össze: Egy journalista, ki naponként 200 sort ír össze, havonként 6000, évenként 72,000 s 30 év leforgása alatt 2,160,000 sort nyújthat a közönségnek. Minthogy a havonkénti 6000 sor már is egy vaskos kötetet tesz ki, úgy a journalista éven-ként 12 kötetet, 30 éves pályafutása alatt pe-dig 360 kötetet állíthatna ki egész kényelem-mel. Ha továbbá egy sort 86 betűvel számi-tunk, akkor a 30 évi pályafutása journalista 180 millió betűt rajzolhat a papírra. Föltéve, hogy tíz sor együttvége egy méter hosszúságu, akkor prózájával 216,000 méternyi területet vagy 54 lieut foglalna el.

* Pikáns kis történetet beszélnek Aradról. Egy aradi ügyvéd, ki akkor látta jónak a megházasodást, midőn felesége már benőt, egy idő óta azt vette észre, hogy va-lahányszor perczre elhagyja az irodát, iroda-vezető segédje mindanyiszor az ő kalapját veszi vizsgálat alá. A multkor alig hogy ki-ment, rögtön ismét visszatért az irodába, s kalapját segéde kezében találta. A férj rozsat sejtve, kivieszi a kalapot a fiatal ember kezé-ből és elment; gondos vizsgálat alá véve, a bélés alatt kis levelkét talált, melyben neje találkát tűz ki a fiatal embernek. Visszaha-lyezte a levelet a bélés alá, bement az iro-dába és szokás szerint letevé kalapját, aztán ismét kiment, hogy a segéd megkapja a le-velet. A találka helyén azonban megjelent a sértett önéretű férj is, s hogy ezután mi történt, arról hallgat a krónika.

* Időjós virágok. Párisban újabban időjós virágokat árulnak, melyek színük vál-tozásával jelölik meg az időváltozást. Egy szaklap ezzel a magyarázattal kíséri e talá-mányt: A kobalt sói tudvalevőleg nyirkos ál-lapotban rózsaszín, vízhijsban pedig kék színt öltönek. Ezen alapul az ugynevezett titkos erők titkáknak előállítására kobaltokkal. Ha a kobaltos oldattal tollal papírra írunk, a világos színezetnél fogva eltűnik, de azonnal előtűnik kék színben az írás, mihielyt a papírlevelet megmelegítjük. Ugyan e tüneményen alapul az az időjós, melyet Párisban jelenleg készí-tnek és árulnak. Virágokból áll ez, melyek nedves időben színtelenekek, illetőleg világos rózsaszínűek, száraz időben ellenben meg-kékülnek. A közepes idő a rózsaszín s kék közti árnyalatokban nyilvánul.

* Kakas, mely tojik. Nem minden-napi természeti ritkaság az a kakas sem, me-lyet a kezeletti esperes-plébános Molnár E.

János úr bocsátott a „Gallus” című barom-fitenyészési szakközlöny szerkesztőjének Gru-bicz Gyézának rendelkezése alá, a mely amellet, hogy kakas — még tojik is. Gru-bicz e kakast a m. k. állatorvosi intézet tanárkarának adja át felboncolás végett.

* Ritka házasság. Bierbauer Mihály sarvári lakos közelebb kettős ünnepet ült. Tudmillik 83-ik születésnapját és esküvőjét, feleségül vevén egy takaros 30 éves leányt. Amint írják, az „ifjú pár” igen jól érzi magát.

* Ama híres balkáni szökdöncz nem Gurkó, hanem Hürkó, nálunk pedig Lurkó neve van.

* Chinai levelezim. Pápan egy levelet adtak a póstára a következő czimmal: Csornán annak a bizonyos házhoz a hol az a bizonyos áts fiu meghalt adasson azon bizonyos Izrael-itának.

* Derék földiek. Legény az inashoz: Hová való vagy te? Inas: Miskolczra. Legény: Ejnye akasztófáralvó, éppen odaváló vagy, a hová én.

* A két nyolczas csodálatos szerepet ját-szott a Stuartok történetében. Mutatja ezt a kö-vetkező rövid összeállítás: 1488. július 11-én I. Jakab Király a fölkelők ellen döntő csatát veszt-t; 1588. február 15-én halt meg a szerencsét-len Stuart Mária a verpádon. 1688. december 12-én mondott le II. Jakab trónjáról, futni kény-szerült; 1788. október 27-én végre hunyt el a Stuartok utolsó sarja férfi utód nélkül.

* Carlsbad. aug. 20. A carlsbadi ma-gyarok valláskülönbség nélkül megünnepelek István napját. Ferenczy, egri prépost, misézett. Több képviselő és Bánó képviselőházi alelnök jelenlétében imádkoztunk előőrseink a törökök győzelmeiért, kik a hazát, vallást és az al-kotmányt védik hősi önfeláldozással rabló gyil-koló csordái ellen az absolut barbarismusk.

* Szerencsétlenség. A znaimi pályaf-űnök Bernklau egy vadászát alkalmával bor-zasztó tevedésből saját fiát lölte agyon. A szerencsétlen örjög fájalmában.

* A ezár élcel. Midőn elmondták a czárnak, miszerint a szultán kiáltványt bocsáj-tott ki, melyben török hadseregbe állépő orosz tisztok rangfokozatát és az oroszoknál élvezett fizetését biztosítani igéri, ő felig nevetve, félíg haragudva így válaszolt: „Majd én is jelen-kezni fogok Konstantinápolyban és rangom megtartásával a török hadseregbe lépek.”

* Az amerikai ezüsttermelés. — Az amerikai bányák ezüsttermelése tavaly 9 mil-lió font sterlinget tett, újabb időben azonban némelyek csak 5,600,000 sterlingre teszik és ennnyit várnak. — Amerikából az ezüstkivétel 1872. óta 5,06,508 fontról leszállt 3,477,000 font sterlingre. Anglia ebből a mult évben be-hozott 2,637,224 fontot.

* Bismarck a haza megmentője. A butapesti német főkonzulatushoz a német kan-czellari hivatal utján érkezett egy magyar szö-vegű három ivre terjedő irat, melyben „egy honfiszteret” aláírással egy névtelen Bismarck herczeghez folyamodtak az iránt, hogy a szo-rongatott törökök pártját fogná, minthogy ez esetben, ha Oroszország Törökországot lei-gázná és megtörné, az osztrákmagyar monar-chia a kolossus aidozatává esnék. A német kancellária a Budapestten keltezett levelet a budapesti főkonzulatushoz azon utatással küldé, hogy azt német nyelvre fordítva rögtön visza-szármasztassa. Remélhetjük tehát, hogy aggodó honfitársunk segélykiált-ása a német kancellár varzini időtöltéseit egy kellemes órával szapo-ritani fogja.

* Kinevezés. A nagy-szt.-miklósi föld-mives-iskola üresedésbe jött igazgató tanári állomásra nagyméltóságú földmívelési miniszter és méltóságos gróf Nákó Kálmán urak által Gömör-Szuhafői Bartók Béla úr lett kinevezve.

Rövid hírek.

Székes-Fehérvárott egy törvénytörési hivatalnokot az utcán pajkoskodó gyermekek egy marok kövel úgy dobtak szembe, hogy szeme világát tüstént elveszté.

Lady Strangford, előkelő angol hölgy Törökországban kórházakat állít föl a sebesültek számára.

Erdélyben Toplica környékén a medvék nagyban garázdálkodnak. Egész csapatban rohanják meg a csordákat.

Csucs környékén igen elszaporodtak a farkasok, s leginkább a lovak közt pusztíta-nak.

Somlóvásárhelyen Veszprém megyében szintén nyílik egy 100 éves aloé.

Torda város szolgabírája megőrült.

Nagy-Váradon nagy jégeső hullott, mely a szőlőket tönkre tette. A jég annyit volt, hogy lapátolhatták.

Pancsován az ev. konvent gyűlését a hatóság erőhatalommal szétoszlatta.

Baján a járásbírósg börtönéből három vizsgálat alatt álló rab megszökött.

Figyelmeztetés.

A nagy-beckereki főgymnasiumban az 1877/1878. tanév f. é. szeptember 1-jén veszi kezdetét, még pedig ez alkalommal a főgymnasiumi 6-ik osztálya is meg fog nyílni. A beiratások f. é. augusztus 28., 29., 30. és 31-ik napjaiban d. e. 8—12 óráig fognak tartatni. A felvételi-, javító- és pótvizsgálatok ugyanezen napok délutánjain végezhetők.

(206—1.1)

Az igazgatóság.

110. sz. 1877.

(200—3.1)

Iskolai értesítés.

A helybeli közs. iskolaszék határozata folytán értesítettnek a szülők, gyámok vagy gazdák, hogy a községi iskolánál a beiratások f. é. szeptember 1—8-ig a róm. kath. templom melletti leány-iskolában fognak eszközöltetni; minélfogva felhívjuk, hogy ezen idő alatt gyermeiket még pedig a 6—12 éveseket a mindennapi-, a 13—15 éveseket pedig az ismétlő (vasárnap) iskolába a fent jelzett napokon beírni köteleseknek tartásuk, különben az alább kitett népiskolai törvény 4. §-a értelmében fognak büntettetni.

A tandíj 1 o. é. frt. — beiratási díj 25 kr., mely összeg a beiratási helyen fizetendő; megjegyeztetik azonban, hogy a kik a fenti összeget a beiratás alkalmával nem fizethetik, szintén beiratnak s az összeg év közben leendő fizetendő. — Azon szegény szülők gyermekei pedig kik a városi kapitányi hivatal által kiállított bélyegtelen bizonyítvánnyal sze gényüségüket igazolják, a tandíj fizetés alól felmentetnek.

A szülők, gyámok, gazdák vagy iparosok bővebbi felvilágosításául szolgáljanak a népoktatási törvény ide vonatkozó szakaszai. u. m.:

1 §. Minden szülő vagy gyám, ide értve azokat is, kiknek házában gyermekek mint mester tanítványok (inasok) vagy házi szolgák tartatnak, kötelesek gyermekeiket vagy gyámolijaikat (ha neveléséről a háznál vagy magán-tanítvánnyal nem gondoskodnak) nyilvános iskolába járattatni, életidejük 6-ik évének betöltésétől egész a 12-ik, illetőleg 15-ik év betöltéséig.

2 §. Azonban a testileg vagy szellemileg gyenge gyermekek, a tisztí orvos bizonyítására, az iskolaszék (117. §.) rövidebb vagy hosszabb időre fölmenthetni az iskolába járás kötelezése alól.

3 §. Ha a szülő (gyám vagy gazda) a tankötelezett növendéket az iskolától visszatartja: ebből köteleességének teljesítésére komolyan figyelmeztetendő. És ha az e célra szolgálható erkölcsi eszközök felhasználása sikertelennek bizonyulna be, s a tankötelezett növendék az iskolától továbbra is visszatartatnak: a köteleességét ekként teljesíteni nem akaró szülő (gyám vagy gazda) első ízben 50 kr-ra, második ízben 1 frtra, harmadik ízben 2 forintra, negyedik ízben 4 forintra büntetessék az iskolai pénztár javára. Sőt ha még ezen négyeszeri büntetés sem tértené a szülőt (gazdát vagy gyámot) köteleességének teljesítésére: akkor az illető iskolaszék erről a felsőbb iskolai hatóságnál jelentést tesz, mely aztán az iskolától visszatartott tanköteles gyermek számára a községi hatóságnál külön gyám rendelését is szorgalmazhatja.

5 §. A mulasztást igazoló esetek a közoktatási minster által kiadandó rendeletben állapítatnak.

6 §. A szülőknek és gyámoknak szabadságukban áll gyermekeiket háznál, vagy bármily vallású magán-és nyilvános intézetben, ugyancsak más helyiségben levő tanítvánnyal neveltetni.

Erről azonban a szülők vagy gyámok a helybeli iskolai széknek bélyegmentes bizonyítványt tartoznak előmutatni; valamint az illető iskolai hatóságok is kötelesek ügyelni, hogy az ily gyermekek legalább is oly oktatásban részesüljenek, minőt a törvény szerint be-rendezett nyilvános elemi népiskolában nyerhetnének és a kötelezett évek tartamaig taníttassanak.

7 §. A háznál tanult növendékek kötelesek évenként vizsgát tenni le valamely megfelelő nyilvános tanintézet illető tanító előtt.

N.-Beckereken, 1877. évi augusztus 22-én.

Váry Mihály,
iskolaszéki jegyző.

Dr. Plechl Szilárd,
iskolaszéki alelnök.

3313. sz. 1877. tkv.

(210—3.1)

Árverési hirdetmény.

A n.-beckereki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a török-becei takarékpénztár végrehajtónak Bunyevacz Toda franyovai lakos végrehajtást szenvedő elleni 1600. sz. tőke és járuléka iránti végrehajtási ügyében a franyovai 1392. sz. tkönyvben A I. és II. alatt foglalt 2089. 2866. 5332. és (2531-2532) (2757-2758) (4402-4403) és (5228-5229) részletszámokkal jelölt 2164 frtra becsült urbéri földek és fél urbéri telek felől továbbá a franyovai 1420. sz. tkönyvben foglalt 3252. 3341. 3865. és 4812. részletszámokkal jelölt 1686 frtra becsült tartalékos földekből álló ingatlanok az 1877. évi szeptember 15-ik napján délelőtt 10 órakor mint első- és 1877. évi október 15-ik napján délelőtt 10 órakor mint második határidőben, Franyovai község házában megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fognak u. m.:

1-ször. Kiküldési ár a fennebb kitett becsár, melyen alul az első árveréskor az árverésre kitűzött birtokok nem fognak eladatni.

2-ször. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 5% vagyis 84 frt. 30 kr. illetőleg 205 frt. 20 kr. készpénzben, a kiküldött kezéhez letenni.

3-ször. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, és pedig: az első részletet leütésekor azonnal a második részletet az árverési naptól számítandó egy hónap alatt, a harmadik részletet ugyanazon naptól számítandó két hónap alatt-, a második és harmadik vételári részlet után a birtokbalépés napjától számítandó 10% kamatokkal együtt ezen kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál előre kieszközölt utalvány alapján a n.-beckereki m. kir. adó-mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az első részletbe fog beszámítatni.

4-szer. Az árverés jogerőre emelkedésekor vevő a megvett ingatlan birtokába lép, ennélfogva a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől öt illetik.

5-ször. A tulajdonjog bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni.

Az átruházási költségek vevőt terhelik.

6-ször. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tette, a megvett ingatlan az érdekelt felek bármelyikének kérelmére, a prts. 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, újabb árverés alá bocsátatni- és csupán egy határidőnek kitűzése mellett az előbbi becsáron alul is eladatni fog.

Felhívjuk azokat, kik az árverésre kitűzött javak iránt tulajdoni- vagy más igényt, avagy elsőbbségi jogokat érvényesíteni vélnék, hogy e részbeni kereseteiket e hirdetőmennynek a hivatalos lapban lett harmadik közzététele napjától számítandó 15 nap alatt; habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. törvényszék tkvi osztályánál nyújtsák be: különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasítatni.

Végül felszólítatnak azon jelzalogos kitelezők kik nem ezen kir. törvényszék székhelyén, vagy annak közelében laknak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetősök végett helyben megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentésk be, ellenkező esetben Protits Sándor nagy-beckereki ügyvéd, mint hivatalból kinevezett ügygondnok által fognak képviseltetni.

A n.-beckereki kir. törvényszék telekkönyvi osztályának n.-beckereken 1878. évi április 18-ik napján tartott ülésében.

4232. sz. 1876.

(185—3.3)

Árverési hirdetmény.

A nagy-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről ennel közhírré tétetik, hogy N.-Beckerek városa árwapénztár végrehajtató részére 315 frt. o. é. tőke és jár. kielégítése végett Max Berthold és Henriette nagy-beckereki lakosok végrehajtást szenvedtől lefoglalt és nagy-beckereki község 246. sz. tkönyvben 4275 frtra felbecsült A. I. alatt foglalt 266. számú házból és beltelekből álló Max Berthold és Henriette nevekre telekkönyvet birtokra nézve bírói árverés elrendeltetésén, ennek a helybeli kir. tszék tkönyvi hivatalában leendő eszközlése végett első határidőül 1877. évi szeptember 5-ik napjának, második határidőül október 5-ik napjának, mindenkor d. e. 11 órája tüzetik ki azon kijelentéssel, hogy az első árverésnél a fennebb körülírt ingatlan javak csak a becsáron, vagy azon felül, a másodiknál azonban becsáron alul is eladatni fognak.

Az árverezni kívánók tartoznak bánatpénz gyanánt az ingatlan becsértékének 10%-át az árverésnapján letenni, a vételár három részletben lefizetendő, az első részlet melyhe a bánatpénz betudatandó leütésekor azonnal, a második részlet 10% kamatokkal az árverés napjától számítandó egy hónap alatt, a harmadik részlet szinte 10% kamatokkal az árverés napjától számítandó két hónap alatt. A többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban a telekkönyvi hivatalban, az árverési határnapokon azonban a kiküldött végrehajtónál megtekinthetők.

Egyszersmind pedig azon jelzalogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak, felszólítatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltetősök végett ezen hatóság székhelyén lakó megbízottat rendeljenek s annak nevét és lakását az eladásig jelentésk be, mert ellenkező esetben a részükre Protits Sándor, helybeli ügyvéd mint kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Végre a perrendtartás 433. és 466. §§-hoz képest felhívjuk mindazokat, a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot érvényesíteni vélnék, hogy igénykereseteiket e hirdetvény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. telekkönyvi hatóságnál nyújtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasítatni. Jelen árverés foganatosításával kir. törvényszéki bír. végrehajtó Marianovich János jelentéstétel kötelezése mellett megbízatik.

Kelt a n.-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1876. évi május 24-én tartott ülésében.

7334. sz. 1877. tkv.

(201—3.2)

Árverési hirdetmény.

A nagy-beckereki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Sinkay János ügyvéd

n.-beckereki lakos végrehajtónak, özvegy Vucskovacs Szóza, Acza és György — ügy Petrovits Milos városi közgyám által képviselt kiskorú Vucskovacs Demeter mindannyian néhai Vucskovacs Mása örökösei végrehajtást szenvedők elleni, 1300. frtnyi tőke követelése és jár. iránti végrehajtási ügyében a n.-beckereki 487. sz. tk. A IV. alatt foglalt, 240. frtra becsült 3543/1 részletszámú 2154. sz. a. házhely és részben gyümölcsfákkal és szőlővel beültetett házhelyből — az ugyanott A VI. 3543/3 részlet — és 2156. sz. a. foglalt 240. forintra becsült, jelenleg gyümölcsfákkal és szőlővel beültetett, 690. [ö]lnyi házhelyből — az ugyanott A VII. 3543/4 részlet — és 2157. sz. a. foglalt 240. forintra becsült, jelenleg gyümölcsfákkal és szőlővel beültetett 690. [ö]lnyi házhelyből — az ugyanott A VIII. 3543/5 részlet — és 2158. sz. a. foglalt 240. forintra becsült, 690. [ö]lnyi házhely és kertből — az ugyanott A II. 3539/a részlet — és 2150. sz. a. szőlővel és gyümölcsfákkal beültetett, 750. [ö]lnyi házhelyből — és az ugyanott A III. 3539/6 részlet — és 2151. sz. a. foglalt, 260. forintra becsült Dülöföldben lévő ház és szőlővel beültetett 750. [ö]lnyi házhelyből továbbá a nagy-beckereki 2654. sz. tkvben A I. 3542. részletszámú és 2153. házszám alatt foglalt, 240. forintra becsült 917. [ö]lnyi házhely jelenleg kertből — és végre a nagy-beckereki 2091. sz. tkvben A I. (3467—3468) részlet — és 2107. házszám alatt foglalt, 2700. forintra becsült ház, melléképületek, árnyékszék, ágaskút és 600 [ö]lnyi házhely, udvar és kertből álló ingatlanok az 1877. évi szeptember 19-ik napján délelőtt 11 órakor mint első, és 1877. évi október 19-ik napján délelőtt 11 órakor, mint második határidőben, ezen e. f. kir. törvényszék telekkönyvi hivatalában megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fog, u. m.:

1-ször. Kiküldési ár a fennebb kitett becsár, melyen alul az első árveréskor az árverésre kitűzött birtok nem fog eladatni.

2-ször. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% készpénzben, vagyis 24 forintot illetőleg 24, 24, 24, 24, 26, 24, és 270 frtot készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

3-ször. Vevő köteles a vételért két egyenlő részletben, és pedig: az első részletet az árverés után azonnal a második részletet az árverési naptól számítandó három hónap alatt, a második vételári részlet után az árverés jogerőre lépés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt ezen kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál előre kieszközölt utalvány alapján a nagy-beckereki m. kir. adó- mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámítatni.

4-szer. Vevő köteles az épületeket a birtokbalépés napjától tűzkár ellen biztosítani.

5-ször. Az árverés után vevő a megvett ingatlan és természet felének (másik fele a munkáló felesnek maradván) birtokába lép, azonban a megvett ingatlan terhei ez időtől öt illetik.

6-ször. A tulajdonjog bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni.

Az átruházási költségek vevőt terhelik.

7-szer. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tette, a megvett ingatlan az érdekelt felek bármelyikének kérelmére, a prts. 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, újabb árverés alá bocsátatni, és csupán egy határidőnek kitűzése mellett az előbbi becsáron alul is eladatni fog.

Felhívjuk azokat, kik az árverésre kitűzött javak iránt tulajdoni vagy más igényt, avagy elsőbbségi jogokat érvényesíteni vélnék, hogy e részbeni kereseteiket e hirdetőmennynek a hivatalos lapban lett harmadik közzététele napjától számítandó 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál nyújtsák be, különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasítatni.

Végül felszólítatnak azon jelzalogos hitelezők, kik nem ezen tszék székhelyén, vagy annak közelében laknak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetősök végett helyben megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentésk be, ellenkező esetben Jarmatszky Sándor nagy-beckereki ügyvéd, mint hivatalból kinevezett ügygondnok által fognak képviseltetni.

Kelt a nagy-beckereki e. f. kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak, 1877. évi július 28-ik napján tartott ülésében.

302. sz. b. v. k. 1877.

(207—2.1)

II. árverési hirdetmény.

Ennel közhírré tétetik, miszerint a n.-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1877. évi május 5-én 3216. sz. a. kelt végzésével a n.-beckereki város árwapénztár részére a n.-beckereki 473. számú tkönyvben Ivanovits Katalin tulajdonul felvett 10100 frtra becsült házra nézve elrendelt első árverés sikert nem eredményezvén, a második árverés f. é. szeptember 13-ik napja d. e. 10 órára tüzetett ki.

Kelt N.-Beckereken, 1877. évi augusztus 14-én.
Marianovich János,
kir. bír. végrehajtó.

2676. sz. 1877.

(193—3.3)

Pályázat.

Tekint. Torontálmegyei közgyűlésének f. é. ápril 23-án 195. sz. a. kelt határozata folytán Szakula és Idvor községek részére ujonnan alakulandó kórorvosi állomásra Szakula székhelyvel a pályázat ennel kiiratik.

Ezen állomással évi 600 frtnyi fizetés és természetbeni lakás nem különben a gyógykezelési díjak vannak egybekötve.

Pályázni kívánók felhívjuk a kellő okmányokkal felszerelt folyamodványukat alólírt hivatalnál benyújtani. A választás f. é. szeptember 1-én reggeli 10 órakor a szakulai községi hivatal irodájában tartatni fog.

A szolgabírói hivatalból Perlasz, 1877. évi aug. 3-án.

Smetana,
szolgabíró.

Folytatás a mellékletben.